
Rodzaje dowodów

Przypomnijmy, że wyróżniamy 4 główne metody dowodzenia twierdzeń:

- a) **wprost** – rozpoczynamy od założeń lub wcześniej udowodnionych twierdzeń, a następnie przeprowadzając logiczne rozumowanie dochodzimy do tezy,
  - b) **nie wprost** – polega on na zaprzeczeniu tezy dowodzonego twierdzenia i wykazaniu, że przyjęcie takiego zaprzeczenia prowadzi do sprzeczności. Zatem dane twierdzenie należy uznać za prawdziwe,
  - c) **przez kontrapozycję**¹ – stosujemy prawo kontrapozycji, czyli zamiast dowodzić implikacji $p \Rightarrow q$ dowodzimy implikację $\neg q \Rightarrow \neg p$,
  - d) **przez indukcję** – stosujemy zasadę indukcji matematycznej. Tą metodą dowodzimy twierdzeń dotyczących liczb naturalnych.
-

Poniżej znajdują się 4 zadania na dowodzenie. W każdym przypadku zapisz założenie i tezę, na następnie rozwiąż zadanie wskazaną metodą.

Zadanie 1 (Wprost).

Udowodnij, że sześćcian dowolnej liczby całkowitej dającej resztę 3 z dzielenia przez 8 daje resztę 3 z dzielenia przez 4.

Zadanie 2 (Nie Wprost).

Udowodnij, że liczba $\log_2 7$ jest niewymierna.

Zadanie 3 (Przez Kontrapozycję).

Udowodnij, że dla $a > 0$ zachodzi nierówność: $(1 + a + a^2)^2 \leq 3(1 + a^2 + a^4)$

Zadanie 4 (Przez Indukcję).

Udowodnij, że dla $n \in \mathbb{N}$, $n \geq 3$ zachodzi nierówność: $2^{n-1} < n!$.

Zadanie domowe

Zadanie 5 (Wprost).

Udowodnij, że suma sześciątów trzech kolejnych liczb nieparzystych daje resztę 3 z dzielenia przez 6.

Zadanie 6 (Nie Wprost).

Udowodnij, że liczba $\log_3 13$ jest niewymierna.²

Zadanie 7 (Przez Kontrapozycję).

Udowodnij, że dla $x > 0$ zachodzi nierówność: $x + \frac{4}{x^2} \geq 3$.

Zadanie 8 (Przez Indukcję).

Udowodnij, że dla $n \in \mathbb{N}$, $n \geq 10$ zachodzi nierówność: $2^n > n^3$.

Zadanie 2024.

Używając dowodzenia wprost i nie odwołując się do monotoniczności funkcji $t \mapsto t^3$ (czyli nie podnosząc po prostu obustronnie do potęgi trzeciej), uzasadnij, że jeśli $x \leq y$, to $x^3 \leq y^3$.

---

¹Warto zwrócić uwagę, że dowód przez kontrapozycję jest tak naprawdę dowodem nie wprost, w którym sprzeczność uzyskuje się bezpośrednio z założeniem.

²Zastanowić się, jak zmieni się rozumowanie, gdy podstawa logarytmu będzie ułamkiem.